

■ ALLMÄNNA GÅRDSOMRÅDEN

Allmänt

Funktionerna på gårdsområden bör planeras och utplaceras tydligt. Passagerna från parkeringsplatser och angöringsområden samt från gatan till entréer bör vara lätt uppfattbara och tillgängliga. Onödiga ändringar i passagernas riktning bör undvikas och ändringspunkterna bör markeras tydligt. Ändringar i passagernas riktning bör göras rätvinkliga. Underhållskraven bör beaktas vid planering av lösningar för att gårdsområdenas användbarhet kan garanteras under alla förhållanden. Information om specialnivåns belysning finns i Kommunikationsministeriets rapport "Tillgänglig belysning och tydliga kontraster på stationsområden" (Kommunikationsministeriets publikationer 39/2006).

Passager och ytbeläggningar

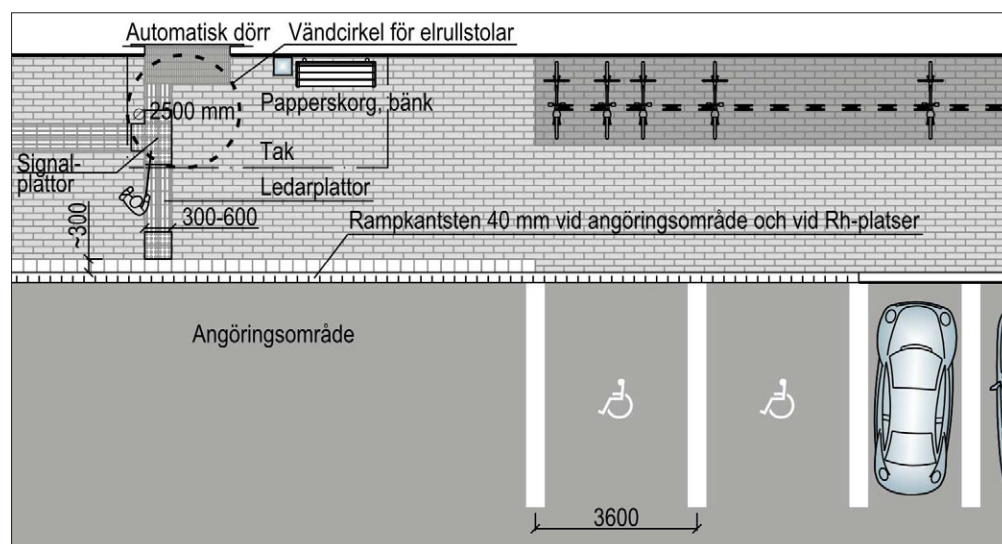
Passagernas fria bredd bör vara minst 900 mm, men den rekommenderade minimibredden är 1500 mm, vilket räcker till också för personer med medhjälpare eller ledarhund. Vid ett möte av två rullstolar bör bredden vara minst 1800 mm. En vändcirkel för rullstolar är minst 1500 mm i diameter, för elrullstolar 2500 mm i diameter. Vägarnas fria höjd bör vara minst 2200 mm. Vid underfart av byggnader eller delar av dem rekommenderas dock en fri höjd på minst 3000 mm.

Ytbeläggningen bör vara hård på specialnivå och hård eller ganska hård och halkfri på basnivå. Avvikelserna i jämnheten får vara max 5 mm och plattornas fogar får vara max 5 mm breda.

Sidolutningen får vara max 2 % på specialnivå och max 3 % på basnivå. Längdlutningen får vara max 5 % på specialnivå och max 8 % på basnivå. Grafik och färgläggning av jämna ytbeläggningar får inte ge intryck av nivåskillnader.

Parkeringsplatser

Parkeringsplatser för rörelsehindrade personer (rh-platser) bör markeras tydligt med en symbol som skall finnas både målad på ytbeläggningen och fäst på en stolpe eller på en vägg. Parkeringsplatserns bredd bör vara minst

SuRaKu-korten ger riktlinjer för planering, byggande och underhåll av tillgängliga allmänna utemiljöer.

Kortens planeringslösningar är modellexempel som beskriver sätt att åstadkomma en tillgänglig utemiljö. Genom att utveckla produkter och planeringslösningar kan kvaliteten på utemiljön och tillgänglighetsgraden dock ytterligare förbättras.

De på korten angivna riktlinjerna baserar sig på tillgänglighetskriterier och modellexempel framtagna i SuRaKu-projektet.

Områdena har indelats i två nivåer beroende på kraven för tillgänglighet. Alla områden borde uppfylla minst basnivån. Dessutom borde följande områden uppfylla en högre specialnivå vad gäller tillgänglighet:

- Gågatumiljöer
- Centrumområden med offentliga tjänster
- Omgivningar vid verksamhetsställen som erbjuder äldre- och handikappomsorg samt social- och hälsovårdstjänster
- Omgivningar med många äldre- och handikappbostäder
- Terminal- och hållplatsområden för kollektivtrafik
- Motions- och lekplatser där alla användare har beaktats
- Tillgängliga passager t.ex. på rekreationsområden

Skyltar

Skyltar bör placeras så att det finns fritt utrymme runt dem för stående eller för en rullstol.

Skyltars höjd från marken bör vara ca 1100 mm. Skylttavlorna bör ha en med käpp identifierbar underdel.

Bestämmelser

RakMK F1, RakMK F2

Övriga anvisningar

RT 09-10884, 98-10565

KT-02

Lmp om trafikstyrningsutrustning

Invalidförbundets anvisningar: www.esteeton.fi

SuRaKu-kort med riktlinjer

- 1 Skyddsvägar och trottoarer
- 2 Gångator och öppna platser
- 3 Nivåskillnader
- 4 Offentliga gårdsområden
- 5 Parkgångar och rastplatser
- 6 Lekplatser
- 7 Hållplatsområden
- 8 Tillfälliga trafikarrangemang

SuRaKu-tabeller med kriterier

Skyddsvägars kantsten, Utomhustrappor, Ramper, Ledarplattor, Skiljeremisor, Hållplatsrefuger, Rännstenar och rännstensbrunnar, Ytbeläggningar, Skyddsvägsmarkeringar, Ledstänger, Räckan, Tryckknappsstolpar, Stolpar för skyddsvägsmärken, Sittplatser, Pollare, Mittrefug på skyddsvägar, Reliefkarta, Varningsområden.

SuRaKu-korten med riktlinjer och tillgänglighetskriterier finns på Internet i pdf-format på www.hel.fi/helsinkikaikille/

3600 mm och längd 5000 mm. Tvär- och längdlutningen på parkeringsplatser får vara max 2 %.

Ramper, trappor och räckan

Den rekommenderade lutningen på ramper är 5 % eller mindre och max lutning 8 %. Vid långa ramper med en lutning på över 5 % bör ett minst 2 meter långt viloplan byggas med 6 meters mellanrum. Ramper bör ha ett minst 50 mm högt avåkningskydd, om rampen inte begränsas av en vägg eller mur eller om den inte är på samma nivå som omgivningen. I anslutning till ramper bör också finnas en trappa.

För utomhustrappor är den rekommenderade stegdimensioneringen $2 \times \text{steghöjd} + \text{stegdju} = 660 \text{ mm}$. För uppvärmda eller takförsedda trappor används inomhusdimensionering: $2 \times \text{steghöjd} + \text{stegdju} = 630 \text{ mm}$. Ett viloplan är att rekommendera med 10–15 stegs mellanrum. För att öka skönjbarheten bör trappstegens kanter ha en 30–40 cm bred färgkontrastrand. En alternativ trapplös förbindelseväg bör alltid finnas. Användning av ett system för isfrihållning eller en takbeläggning är att rekommendera.

På specialnivå behövs alltid ledstänger på två olika höjdnivåer på ömse sidor av trappan och rampen samt längs hela avsatserna. På basnivå vid ställen med litet trafik kan ledstänger på enbart en höjdnivå godkännas. Skyddsräckan behövs alltid, om höjdskillnaden är över 500 mm. Vid höjdskillnader under 500 mm eller som trappans mitträcke kan öppna räckan användas.

Ledarplattor och varningsområden

Ledarplattor används på områden av specialnivå för ledmarkering eller för att varna om skyddsvägar, trappor, ramper eller andra nivåskillnader. Krav gällande ledarplattor finns beskrivna på kort 1 Skyddsvägar och trottoarer. Varningsområden används på motsvarande sätt på områden av basnivå för att varna om skyddsvägar, trappor eller nivåskillnader. Ytbeläggningen på varningsområden bör vara grov. Mer information finns i tabellen med kriterier för Varningsområden. Ledarplattor och varningsområden bör ha en färg/kontrast som tydligt avviker från den övriga ytbeläggningen (kontrast som motsvarar skillnaden mellan mellangrå och svart/vit).

Entréer

Framför entréer bör finnas en plan yta på 2500 x 2500 mm (vändcirkel för elrullstolar). Ett minimum är 1500 x 1500 mm för att man skall kunna svänga runt med en rullstol och öppna dörrar. Den plana ytans lutning vid entréer får vara max 2 %. Trallar vid ingångar bör vara nersänkta i marknivån och det får inte heller finnas andra trösklar på området. Takbeläggning av ingångar eller användning av ett system för isfrihållning är att rekommendera. Cyklar osv. bör parkeras på ett särskilt tydligt markerat område.

Taken bör vara minst 2500 mm djupa, ett minimum är 1500 mm. Stolpar, tappar som håller dörrar öppna eller andra konstruktioner får inte placeras på passagerarna. Under taket bör finnas en bänk och en papperskorg. Rökningsställen bör placeras på långt avstånd från ingångar. Området bör ha en bra belysning och avledningen av ytvatten bör planeras noggrant.

Rännstenar och rännstensbrunnar

Rännstenar bör i mån av möjlighet alltid placeras så att de visar huvudfärdriktningarna på gårdsområdena och på så sätt även fungerar som vägledande ränder för personer med nedsatt synförmåga. Avvikelserna i rännstens- och brunnskonstruktioner i förhållande till nivån på den övriga ytbeläggningen får vara max 5 mm och springorna får vara max 10 mm breda.